KVINNORNAS TIDNING

N:o 28. 3:dje årg. 15 Juli 1923

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3: 50 1/4 år Kr. 2: —.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1923.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Nutida romarinnor. Av Frigga Carlberg.
Naturhistoriska museet i Slottsskogen.
Solguld. Av I—e A—r.
En morgon i Humlegården. Av Dag.
En spansk författarinna. Av T. E.
Sofia Svensson †.
När barnet skall ha namn. Av Pastor Hagb. Isberg.
"Med bästa vilja".
Vilka män väcka kvinnans beundran?
Vid vägen. Av Torsten Cederberg.
I Rosenhof. Av Luise Westkirch.

Utlandskrönika i sammandrag.

Förhållandet mellan England och Frankrike har under den gångna veckan inträtt i ett kritiskt skede. Man har nått den punkt, då frågan om fortsatt samgående eller skilsmässa med hänsyn till politiken mot Tyskland *måste* avgöras. De konversationer, som nu på femte veckan förts mellan de engelska, franska och belgiska regeringarna om ett gemensamt svar på den tyska fredsnoten, hava givit negativt resultat. Frankrikes och Englands intressen synas så oförenliga, att en sammanjämkning helt enkelt är omöjlig. Belgiens hållning är vacklande, och man vet icke vilken av de båda stormakterna det i den avgörande stunden skall följa. Frankrike fasthåller orubbligt vid Versaillesfredens bestämmelser, dock med eventuell reducering av skadeståndsbeloppen, och sin rätt att som pant för fredens utlovade vinster tills vidare behålla de besatta tyska områdena. Vilka följder denna politik kan få för Tyskland och eventuellt för andra europeiska makter är, enligt fransk uppfattning icke föremål för den nu pågående diskussionen. Den engelska uppfattningen är, att det skadeståndsbelopp, som skall ådömas Tyskland måste fixeras och utmätas efter landets ekonomiska krafter. Vidare bör ett moratorium på några år tillerkännas den tyske gäldenären, vilken därjämte bör hjälpas på fötter genom ekonomiskt understöd och tillerkänd rätt att, utan inskränkning, utveckla alla sina arbets- och affärsresurser, vilket är möjligt endast om Frankrike uppger Ruhrockupationen. Tyskland, framhålles det, löper överhängande fara att hemfalla till en förtvivlan, ägnad att döda all företagsamhet på arbetslivets område och att slå över i desperation i riktning mot inre oroligheter eller försök till våldspolitik utåt. Tyskland kan göras förhandlingsvilligt och i verklig mening fredsbenäget endast om man låter det skymta en ljusare framtid, vilken det kan nå genom ihärdigt arbete och en i handling visad ärlig vilja att göra rätt för sig mot de makter, till vilka det genom kriget häftar i skuld.

Den engelska pressens tydligen från ledande håll inspirerade förklaringar, att England om någon uppgörelse med Frankrike ej vinnes, tvingat av vitala affärsintressen måste söka en separat uppgörelse med Tyskland, tages med förkrossande ro av de franska tidningarna. De ekonomiska fördelar England genom en separataktion kan avlocka Tyskland, framhålles det, måste förbliva illusoriska så länge Frankrike har Ruhr i sin hand, och Frankrike släpper icke godvilligt detta grepp.

Den engelska folkopinionen är i stort sett franskvänlig, och även om den engelska regeringen icke av hjärtat delar denna känsla, synes den dock utomordentligt angelägen att finna en utväg, som kan tillgodose de engelska affärsintressena, utan att leda till en brytning med Frankrike. Hur starkt man håller på de vänskapliga relationerna med Frankrike visar den utgång behandlingen av Saarfrågan inför Folkförbundsrådet fick. Saarkommissionen, som kallats inför rådet för att stå till svars för sitt av den tyska befolkningen underkända fögderi, vann enhälligt gillande. Dess åtgärder, vilka inneburit ett gynnande av Frankrikes intressen på bekostnad av befolkningens, förklarades berättigade på grund av förhållandena. Rådet nöjde sig med att uttala en önskan, att kommissionen, så snart lämpligen kan ske, ersätter den franska militär, som nu, i strid mot Versaillesfreden, upprätthåller ordningen i Saar, med tyskt gendarmeri. Vidare förklarade Englands ombud i förbundsrådet, lord Robert Cecil, att Saarkommissionen sorterar icke under franska regeringen utan under rådet. Dessa mothugg voro emellertid så oväsentliga, att Frankrike betraktar Saarfrågans behandling som en seger för sin politik.

Även Danzig-spörsmålet har varit före inför rådet. Det gällde här tysk-polska stridigheter i fristaden Danzig och Polen fick bakläxa.

Vid Lausannekonferensen har äntligen en slutgiltig uppgörelse kommit till stånd mellan Turkiet och ententemakterna med fullständig seger för det förstnämnda landet. Turkarne hava varit det enda av de i världskriget besegrade folken, som icke godtagit de hårda fredsvillkoren, utan upprätthållit det väpnade motståndet. Det har nu skördat de lysande frukterna härav. Turkiet står i denna stund, tack vare sin nyvaknade nationalkänsla och uppgörelsen i Lausanne, starkare, än när det inträdde i kriget.

Spänningen mellan Vatikanen och Frankrike är ännu förhanden på grund av ett nytt ingripande av påven i den fransk-tyska konflikten. Han har nämligen hemställt, att Frankrike icke skall genom alltför svåra repressalier mot Tyskland för järnvägsattentatet i Duisburg ytterligare öka det tyska folkets upphetsning. Från franskt håll förklaras snävt, att påven ingen befogenhet har att blanda sig i politiska frågor utan bör spara sitt intresse för andliga angelägenheter.

Den franska och belgiska valutan fortsätter att falla på ett för de båda länderna synnerligen obehagligt sätt.

Franska deputeradekammaren har äntligen, i tydligt syfte att i gynnsam riktning påverka den amerikanska opinionen, godkänt den s. k. Washingtontraktaten om en gemensam begränsning av flottrustningarna.

I pressläggningsögonblicket ingår meddelande att den engelske statsministern Baldwin i sitt stora med utomordentlig spänning motsedda interpellationssvar i skadeståndsfrågan i underhuset lämnat förklaringen, att England vore villigt att påtaga sig ansvaret för uppsättande av ett utkast till svar på den tyska noten, sedan klarhet vunnits i att Frankrike och Belgien icke voro benägna att taga initiativet i denna riktning. Utkastet kommer sedermera att tillställas de allierade för kommentarer. Den engelske statsministerns tal hölls i en överraskande foglig ton, om också präglat av en genomgående förhandlingsvilliget, vilken bl. a. även inneslöt kravet att "den beklagliga och sällsynta företeelse Ruhrockupationen är måtte få ett slut så fort som möjligt."

Nutida Romarinnor.

Av *Frigga Carlberg.*

De sista ord jag hörde, när jag lämnade Göteborg för att fara till rösträttskongressen i Rom, voro en väns uppmaning att skriva en artikel om "stiliga" kvinnor. Löftet gavs utan betänkande, då jag visste att det icke skulle bli svårt att infria. Först bland kongressdeltagarne står ju mrs Carrie Chapman Catt med sitt överlägsna sätt att sköta ordförandeklubban, ett självuppoffrande jättearbete bakom sig och en stor uppgift — organisationen av Sydamerikas kvinnorörelse framför sig — lika vaken och påpasslig, lika humoristisk och diplomatisk vid klarandet av vanskligheter, lika elegant i sitt uppträdande nu. som då hon för tjugo år sedan åtog sig att leda Alliansens öden, och vars framgång gör henne all heder.

Om jag nu företrädesvis dröjer vid Italiens kvinnor, så är det därför att de hos oss äro mindre kända än de andra. När vi låta tanken dröja vid Roms kvinnor föreställa vi oss närmast antikens stolta matronor med de historiska namnen, men vår tids romarinnor ha också stil över sig och det är några av de mest framstående på det sociala arbetsfältet, som jag denna gång ber få föreställa för Kv. T:s läsekrets.

Professor *Wilhelmina Ranconi* är för Italien vad Elisabeth Fry var för England och Mathilda Wrede för Finland: en reformator av fängelsesystemet. Av staten anställd som lärarinna vid kvinnofängelserna fick hon en inblick i dessa och då posten som inspektör uppdrogs åt henne erhöll hon auktoritet för att påvisa och avhjälpa missförhållanden. Det är på hennes förslag som fångna mödrar få medtaga sina dibarn i fängelset, där vaggor anskaffats för deras skull och där barnet får stanna tills det är avvänjt. Oss förefaller det icke tilltalande att ett spädbarn skall leva i ett fängelse med dess hygieniska förhållanden, vilka helt naturligt ej kunna vara lämpade för fallet.

Men prof. Ranconi har även andra uppgifter i sitt reformarbete. Hon har grundat en populär föreläsnings- och upplysningsverksamhet inom de fattigare stadsdelarne i Rom och Florens, vilken verksamhet fått namnet "Opera Vita Morale". Under vintern hållas regelbundna upplysningsföredrag för kvinnor — av vilka många äro analfabeter — i hygien, barnavård, moral och andra därtill hörande ämnen. Genom sitt mångåriga arbete inom dessa klasser, har prof. Ranconi förvärvat en grundlig inblick i folkets psykologi och blev därför ofta under och efter kriget av regeringen anlitad som rådgivare angående de mått och steg, som antogos skulle möta det minsta motståndet hos de breda folklagren.

Ett så omfattande arbete, som undervisning åt fångna analfabeter, fängelseinspektion och föreläsningar — vid vilka hon dock har frivillig hjälp —, går ej att utföra på en 8-timmarsarbetsdag, utan närmare *18* timmar! säga de som stå henne nära och veta besked.

En annan kvinna som gör sina anor heder är professor *Amilda Pons,* lärarinna vid Högre Lärarinneseminariet i Rom, som efter stora svårigheter lyckades få till stånd ett hem i Rom för fallna soldaters barn. Genom sin överlägsna intelligens, parad med en sällsynt arbets- och organisationsförmåga blev prof. Pons så uppskattad av de amerikanare, som under kriget sände hjälporganisationer till Italien, att hon för sin verksamhet erhöll ett helt hus fritt upplåtet av metodistiska församlingen i Amerika jämte löftet att så länge barnhemmet står under hennes ledning behöver ingen hyra erläggas. Med hjälp även från amerikanska Röda korset, från italienska affärsfirmor samt enskilda personer ger Hemmet i närvarande stund skydd åt 140 barn, god uppfostran och försörjningsmöjligheter när de lämna Hemmet. För unga flickors utbildning har prof. Pons startat en arbetsskola med undervisning i olika ämnen, såsom språk, maskinskrivning, stenografi m. m.

Prof. Pons är även författare och hennes bok "Brännoffer" är översatt till franska och engelska och har vunnit mycket erkännande.

En av Italiens mest kända författarinnor är *Grazia Deledda,* vars flesta böcker äro skildringar från hennes födelseö Sardinien, vid vilken hon synes vara fästad med glödande kärlek.

Ett för oss och hela den övriga världen känt namn är *Eleonora Duse,* världens största skådespelerska, om vilken jag vill nämna det egendomliga att hon aldrig målat eller sminkat sig för scenen, i förlitande på sin konsts allmakt.

Guiseppina Le Maire har i många år varit bibliotekarie vid Kvinnobiblioteket i Rom och är själv en outtömlig gruva av kunskap och vetande. Hon är den som alla lita till när upplysning behöves, eller när en hjälpande hand skall räckas i nödens stund — såsom vid de under senare år så ofta förekommande jordbävningarna — är det hon som leder hjälparbetet och förmedlar gåvorna. F. n. är hon i Sydryssland för att på uppdrag av italienska Röda korset ordna en åkerbrukskoloni för svältande ryska barn. En sommarkoloni i Catalonien för skrofulösa barn existerar sedan många år tillbaka på hennes initiativ.

Professor *Teresa Labriola* är en framstående jurist och har i många år varit verksam för kvinnornas politiska rösträtt och deltagit i Alliansens kongresser. Att hon vid en skönhetstävlan säkert skulle ta pris är ett plus till hennes övriga förtjänster.

Redaktör *Paola Benedettini* utgiver tidningen "Il Giornale della Donna", den kvinnliga rösträttsföreningens organ, med samma program som andra nationers tidningar i detta syfte och följer med livligt intresse det internationella kvinnoarbetet.

Att skriva om Roms kvinnor och ej nämna doktorerna *Ancona* och *Feruzzi,* som så flitigt deltagit i kongressarbetet och beredvilligt tolkat anförandena, eller signora *Sciniavoni* vore orättvist, men denna grupp förslår att hävda den italienska kvinnans anseende som en föregångare på universitetslivets och statsämbetenas område, långt före oss i Sverige i alla händelser.

Må ett *svenskt* namn avsluta raden: *Gerda Hellberg-Castelli,* som sedan många år deltager i Roms sociala verksamhet, dels som fattigvårdare och dels som styrelsemedlem i åtskilliga institutioner för barn, håller föredrag och skriver i sociala frågor. Fru Hellberg-Castelli deltog i kongressen med stort intresse och den stora vänlighet såväl hon som hennes make, överste Castelli, visat oss svenskor under vårt uppehåll i deras förtjusande Hotel Windsor, får kanske först och främst tillskrivas kärleken till Sverige. "Jag älskar Rom och Italiens folk", slutar fru H.-C., som beredvilligt lämnat en del upplysningar om de kvinnor som skisserats här ovan, "men den känslan kan ej utplåna min kärlek till Sverige".

Under hennes sakkunniga ledning har jag fått tillfälle bese Roms barnhem, som lämnat ett odelat gott intryck.

Vistelsen i hennes hem har varit en enda fästdag med många goda minnen av vänlighet för landsmannaskapets skull som förtjäna varmaste tack.

Det finns tillräcklig plats för en fredlig man i den största församling, men en trätgirig själ kommer i trångmål på öppna fältet.

M. Tupper.

*

Vårt sätt att se påverkas mer än man tror av våra tankar om det sedda.

Viktor Rydberg.

Naturhistoriska museet i Slottsskogen.

Göteborgs nyaste sevärdhet.

Bland den ändlösa rad av fästligheter, som denna sommar avhållits i vår stad, intog invigningen av Naturhistoriska museet å Ekbacken i Slottsskogen förra söndagen en enastående plats, i det att i och med densamma en ny kulturbyggnad av bestående framtidsvärde överlämnades till staden.

Dagen blev först och främst professor Jägerskiölds — själen i det nya museet och ordnaren av dess utomordentligt vackra samlingar. Det var även berömmande ord, ord av den uppriktigaste beundran för vad Göteborg här åstadkommit, som de utsedda oratorerna i den lysande församlingen av in- och utländska forskare och vetenskapsmän framburo på alla Nordens språk.

För åhöraren låg det liksom ett nationellt särmärke över de olika hälsningarna. Varmhjärtad, känslig och musikaliskt välljudande klingade professor Enzio Reuters hälsning från Suomi land, humoristiskt, hjärtligt och älskvärt professor Vilh. Johannsens budskap från Danmark, koncist och kraftigt såsom en malmklang bland hårda fjäll sprang talet fram från vårt norska broderlands representant, professor S. Schmidt-Nielsen.

Men man hörde även hur genom hälsningar och gensvar strömmade en underton av den sympati och samhörighetskänsla, som i våra dagar kanske starkare än någonsin håller på att binda Nordens folk samman. Hur många ädla drömmares högsta önskemål som härigenom förverkligas! Hur många redan tystnade rösters återklang som förnimmas däri!

Naturhistoriska museet blev liksom en ny länk i den kedja som förenar de nordiska ländernas gemensamma kultursträvanden. En institution som Norden kommer att räkna med och som Göteborg har rätt att vara stolt över.

Det nya museet är ordnat efter en plan, som rent vetenskapligt, men underhållande och därför omärkligt leder besökaren från det minsta till det största i samlingarna, från insekterna till valen. Salarna äro rymliga och behagliga, de värdefulla samlingarna en sevärdhet, som Slottsskogsvandraren hädanefter säkerligen icke kommer att försumma.

Och sist men icke minst erbjuder den vackra kringbyggda museigården en härlig viloplats. Gröna, friska gräsmattor kanta den, och i mitten sorlar stilla Sigrid Fridmans harmoniska, roingivande pingvinfontän.

I sanning, en ny sevärdhet har i och med detta museipalats på den gamla Ekbackens idylliska krön införlivats med Göteborgs stad.

Att göra gott emot dem, som göra gott, är mänskligt. Att göra gott emot dem, som göra ont, är gudomligt. Att göra ont emot dem, som göra gott, är djävulskt.

Freidank.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

I VARJE SVENSKT HEM

som vill följa dagshändelserna inom politikens, handelns, konstens och litteraturens område *läser man numera*

GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

NORDISKA HANDELSBANKEN

STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
124 AVDELNINGSKONTOR

Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.

Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.

Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.

Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.

Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) försegelade lådor, konvolut o. dyl.

SVENSKA HANDELSBANKEN 1871

Öppna Sparkasseräkning

Södra Hamngatan 23
GÖTEBORG.

Sparkasse-Kreditiv

kan därvid uträrdas möjliggörande uttag vid vilket som helst av
Svenska Handelsbankens
255 kontor
Telefon: Namnanrop. SVENSKA HANDELSBANKEN.

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Solguld.

Solen ger liv!

I år har denna sanning liksom fått ett högre värde än någonsin. Länge och med stigande missmod väntade vi alla förgäves på solen och värmen. Det blev småningom nästan en nationalfråga om den riktiga sommaren skulle komma eller icke. Lantbon på sin åker, trädgårdsmästaren i sin trädgård, sommargästen vid sin midsommarbrasa, alla riktade de en bekymrad fråga mot höjden: — Skulle ej sommaren någonsin komma i år?

Och nu har den äntligen kommit. Varje dag ingår som en jubelsång: Härlig, härlig är jorden . . .! Det är som hade allt vad liv och anda äger kvicknat till efter lång dvala.

Detta solsken betyder guld — guld — liv för tusentals. Det har blivit en vändpunkt i mångens historia.

Jag tänker bland andra på min man med schappet. Min man med schappet är innehavaren av en friluftskiosk. Han började slå upp den redan tidigt i våras. Jag brukade taga mina promenader åt det hållet. Och jag såg hur han slet och stod i för att få färdig sin lilla oas på vägen till den av allmänheten högt skattade friluftsplatsen. Och en dag stod den fullt klar, inredd och målad och prydd med guirlander — ett frestelsens paradis.

Men det rådde köld och rägn och ingen människa kom. När jag gick förbi var platsen lika tom. En afton måste jag stanna och fråga:

— Hur går det med kommersen?

— Åh, uselt! Jag har aldrig upplevat maken. Det blir ingenting i år.

Jag såg att mannen tacklat av genom nattvak och bekymmer, och det gjorde mig uppriktigt ont om honom. Kiosken var hans levebröd — företaget på vilket han satsat in energi och tillgångar. Och nu grinade misslyckandet och nöden emot honom.

Så kom den stora hagelbyn, som rev med sig det sista av köld från skyarna. Och därefter den första sommardagen, solig, ångande och varm. Och med värmen folket.

Min man med schappet fick i ett slag publik. Platsen kring hans kiosk liknar numera dansbanan kring en midsommarstång. Förråden tömmas, lemonad- och pommackorkarna smälla — i en jämn, oavlåtlig ström flyter guldet in.

I vimlet skymtar jag min kioskman, upptagen, ivrig och beställsam. Hans missmod är bortblåst, blicken lyser av hopp, och han kan t. o. m. tillåta sig övermodet att jaga bort några småpojkar, som endast äro i vägen. Ack, för endast ett par tre veckor sedan skulle han varit tacksam för deras fem-öringar!

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Min mamma använder alltid Mustads margarin.

Min handelsmans historia är tusentals andras. Med solen, med värmen kommo möjligheter och liv.

Det är äntligen sommar! Himmelens och jordens guld strömmar över mänskligheten. *I—e A—r.*

En morgon i Humlegården.

Det är en morgon i Humlegården. Denna härliga park vid Stockholms hjärta — småbarnens skolungdomens och romanläsarinnornas trygga tillflyktsort mitt i stenöknen.

Den som vandrar där dagligen ser emellertid under dess lummiga kronor även en annan grupp av besökare, som fängslar uppmärksamheten, nämligen de outtröttliga och osvikliga vännerna till Humlegårdens fasta invånare: ekorrarna, duvorna och småfåglarna.

Det är mest äldre herrar, troligen pensionerade gentlemän, som förfoga fritt över sin tid. Några typer ibland dem tillhöra liksom Humlegårdens morgonliv.

Sålunda ha vi först och främst herrn med skinnpåsen, allas vän. Hans påse innesluter föda såväl åt de bevingade som de vigt klättrande vännerna, vilka från sina höga utsiktspunkter sannolikt i förväg äro underrättade om hans ankomst. Med sina välkända smackningar lockar han snart dem alla omkring sig. Fåglarna slå sig ned på hans ena hand, medan ekorrarna djärvt kila uppefter hans ben för att navsa till sig en nöt antingen ur den andra handen eller ur hans ficka.

Därpå ha vi herrn med lådan. Han är företrädesvis småfåglarnas vän. Det är som hade han vunnit varje liten bevingad varelses fullständiga tillgivenhet. Trygga slå de sig ned på kanten av lådan mellan hans händer och picka glupskt till sig dess välsmakande innehåll.

Slutligen ha vi herrn med duvorna. Det är en betagande bild. Förtroendefullt kretsar den praktfulla duvflocken kring sin välkände beskyddare för att, en efter en på hans axlar och händer mottaga sin sedvanliga morgonranson.

Det finns ännu flera morgonbilder. Men må det vara nog med dessa. De äro såsom i förbifarten tagna snapshots. Bakom dem ligger dock en längre historia — ett människohjärtas oavlåtliga omtanke och ömhet mot den skygga djurvärld, som givits skapelsens härskare till glädje och nytta på den vackra, rika jorden. *Dag.*

En spansk författarinna.

För Kvinnornas Tidning
av *T. E.*

När det sista Nobelpriset i litteratur tildelades en spanjor, visade det sig att den stora svenska allmänhetens kännedom om spanska författare nog kunde behöva en liten komplettering. Det skadar kanske inte att vid tillfälle presentera en eller annan representant för den moderna spanska skönlitteraturen, och varför skulle inte Kvinnornas Tidning göra början med en kvinna!

Concha Espina är ett författarnamn som under de sista tio åren tillvunnit sig allt större popularitet inom det läsande Spanien och långt utöver dess gränser, och många nog så kräsna kritici räkna det med i sitt strängaste urval av "de bästa böckerna" på spanskt tungomål. Concha Espina tillhör en aristokratisk familj med gamla kulturtraditioner, och hennes hem i Madrid vittnar härom. Men i sina böcker är hon den moderna demokraten — i ämnesval och i blick på livet. Hennes stil och komposition ansluta sig till klassikerna, men hennes tankevärld är i mångt och mycket en annan än deras.

Den bok genom vilken Concha Espina först väckte en större uppmärksamhet är den av spanska akademien prisbelönta romanen *La Esfinge Maragata,* Maragata-sfinxen. I provinsen Leon i hennes hemland lever på ett område av tretton kvadratmil en egendomlig folkspillra — troligen rasrena ättlingar av de keltiska urinvånarne, möjligen också av morerna — som kallas maragatos. Bofasta sen urminnes tider i sina trettiosex bergsbyar, utgöra de ett intressant studieobjekt ur rasbiologisk och etnografisk synpunkt. Kvinnorna förrätta allt arbete i byarna, utom- som inomhus, och männen draga omkring i grannprovinserna såsom mulåsnedrivare, pittoreskt utstyrda, med bredskyggiga hattar, röda strumpband kring riddamaskerna o. s. v. Concha Espina studerade ingående denna befolknings seder och framlade i ovannämnda berättelse sina iakttagelser, på ett sätt som väckte varmt erkännande. Men den av hennes böcker som vunnit största spridningen är utan tvivel en skildring av gruvarbetarnes liv i de urgamla Rio Tinto-verken, vilka torde räknas till de största koppargruvor i världen. Denna roman, kallad *De dödas metall,* utgick i många upplagor och översattes bl. a. till engelska och tyska (Das Metall der Toten, Mörlins förlag, Berlin). Den innehåller storslagna scener och vittnar om realistisk kraft och djärvhet på samma gång som fin poetisk blick och elegant stil.

Utom dessa, de mest berömda av hennes böcker, har Concha Espina publicerat ytterligare ett halvt dussin romaner samt ett par skådespel m. m. Hon förtjänar uppmärksamhet såsom en både karaktäristisk och framstående representant för sitt lands författarinnor.

T. E.

Kulörta Sidenplagg skola tvättas hastigt i ljumt **LUX** *lödder*

Det finnes många saker, som man icke får göra vid tvätt av siden — men Lux undanrödjer alla besvärligheter. T. ex. siden bör aldrig gnuggas eller vridas, det förstör vävnaden. Tvål bör aldrig strykas direkt på tyget, då detta förstör och gulnar plagget. Lux tvättar utan gnuggning.

Lux är en ren tvål i form av genomskinliga flingor. Uppvispar man dessa flingor i hett vatten, får man ett rikligt lödder, som tvättar utan att skada det ömtåligaste plagg. Lux skadar ingenting, som icke skadas av rent vatten.

Hur tvättar man siden? Vispa Lux i hett vatten till ett rikligt lödder, tillsätt kallt vatten till dess lösningen bliver ljum. Lägg i plagget, krama det upprepade gånger genom löddret. Gnugga ej. Skölj väl i ljumt vatten. Vrid ej. Vira in i en ren handduk och stryk med ett *varmt* — icke hett — järn. Kom ihåg — ljumt lödder — ljumt sköljvatten — samt ett icke för varmt järn.

LUX
SUNLIGHT SÅPTVÅL A.-B., GÖTEBORG

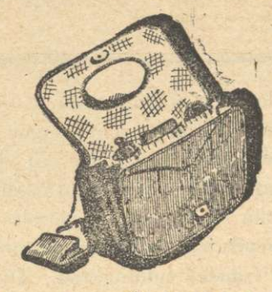

En elegant visitväska
som hedrar sin ägarinnas smak
köper Ni fördelaktigast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 12

Sofia Svensson.

†

Dödens kors under namnet här ovan innebär en i mycket vida kretsar smärtsamt kännbar förlust.

Folkskollärarinnan, stadsfullmäktigeledamoten och barnavårdsmannen Sofia Svensson var en av dessa rastlösa, osjälviska och uppoffrande sociala arbetare, vilkas gärning sätta djupa och varaktiga spår i ett samhälles liv.

Född i Tvåker 1873 började hon sin bana som småskollärarinna, blev 1903 folkskollärarinna och knöts i denna egenskap, efter tjänstgöring i Karlstad, år 1907 till Göteborgs samhälle. Här verkade hon först i Nordhemsskolan och under senaste tiden i Högre folkskolan.

Sannolikt är det mot bakgrunden av en innehållsrik och med varmt och öppet sinne omfattad lärarinnegärning man bör betrakta hennes andra stora livsintresse: samhällets plikter mot barnen. Hennes rika livserfarenhet på detta fält och utomordentliga insikter i alla till vår barnavårdslagstiftning hörande frågor samt hennes ärliga och kärleksfulla vilja att ägna sina krafter åt de värnlösas rätt och väl gjorde henne även i ovanligt hög grad skickad att fylla den krävande uppgiften som Göteborgs första avlönade kvinnliga barnavårdsman. I övrigt togs hennes mångsidiga intresse flitigt i anspråk icke minst inom den egna yrkesorganisationen, där hon intog en framstående plats. Sålunda tillhörde hon såväl centralstyrelsen för Sveriges folkskollärarinneförbund som styrelsen för Göteborgs folkskollärarinneförening.

Det politiska partiintresset spelade aldrig en avgörande roll i den bortgångnas liv. Hennes övertygelse var att man, inom vilket parti som helst, har möjligheter att med det rätta sinnelaget göra sin vilja gällande — en övertygelse som hon själv vid många tillfällen försvarade inom det kommunistiska parti, hon tillhörde. Där hennes rättfärdighetskänsla bjöd annat förbeböll hon sig redan från början fria händer. Det kommunistiska partiet tilltalade henne emellertid framför andra, emedan detta var det enda som på sitt program uppsatt full likställighet i alla avseenden mellan man och kvinna samt avväpning. Som bekant var det genom kommunisterna hon vid senaste valet invaldes som ledamot av Göteborgs stadsfullmäktige — ett uppdrag som hon mottog med glädje, emedan det för henne betydde rikare möjligheter att kunna främja de värv, på vilka alla hennes strävanden så osjälviskt, så outtröttligt och så välsignelsebringande inriktats.

Sommaren är här!

Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med

NADCO HEMFÄRGER

Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv

A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

Smide alla slag, **Keramik, Väfnader**
Bese utställningen
SÖDRA HAMNGATAN 45
KONSTSLÖJDEN

Största urval. — Enastående billiga priser.

Baddräkter
Badkappor
Badbyxor
Badlakan
Badhanddukar
Badmössor
Badvantar
Badlappar
Svarta Vita **Badkängor**
Svarta Vita **Badskor**
Badbälten

förra årets kvarvarande lager bortsäljes till underpris.

En mängd mod. mönster
Badkappstyger
till enormt billiga priser.

Gillblads
Korsgatan
Kungsgatan

Olika
blomsterarbeten
alltid färdiga, i smakfullt utförande
Vasa Blomsterhandel
Storgatan 31. Tel. 4314, 10365

Bomullstyger - Möbeltyger - Gardiner
Vackra, starka, handvävda, ljus- och tvättäkta
Prover sändas. ∴ Precisera godhetsfullt vad Ni önskar.
Konstflitens försäljningsmagasin, Göteborg.

Offentliga nöjen.

Folkteatern.
Varje afton kl. 8:
Sommarens största revysuccés
Köp svenska varor.

Lilla Teatern.
Varje afton kl. 8
Obs.! Endast 1 föreställning.
En piga bland pigor.

Långedrags Teater
Söndag kl. 8,15 sista gången
Succèspjäsen
Mollusken.

Paul Fischer, Blomsterhandel
Södra Hamngatan 25, Göteborg
(mitt för Tyska kyrkan)
Telefon 11451 Telefon 11451
REKOMMENDERAS!

VITA BANDETS RESTAURANGER
Slottsskogen vid stora dammen
Kungsgatan 41
REKOMMENDERAS
SLOTTSSKOGEN
Konsert dagligen 5—7, 8—11 e. m.
Dirigent: Siegfried Fournes.

Var lunchar man bäst?

Björngårdsvillan
Slottskogen. 1:sta kl. matsals- och konditoriservering. Lunch, Middag o. Aftonkonsert. Best. pr tel. 19268.

Hushållssk. Margareta
Parkgatan 2. 1:sta kl. matservering. Frukost, Lunch, Middag m. m. Tel. 16958.

Imperial D. Hamngatan 11. Mittför Domkyrkan. Telefon 7042, 16872.

Restaurant Terrassen
Förstklassig konditori och lunchservering. Tel. 19279.

Rich Konditori Restaurant, Korsgatan 13, 1 tr. Tel. 10779.

Stora Teaterns Restaurant Sommarterrassen. Tel. 3273. Musik.

Vita Bandet
Kungsgatan 41. Telefon 10789.

Vollmers-Meeths Thesalong.
Frukost, Lunch, Smörgåsar.
Middagskonsert Asti.

ENORM prisnedsättning på
KODAK- och BROWNIE- Kameror
från och med den 1 juli.
För **12 kronor** kan man nu köpa en BROWNIE N:r 2 6×9.
Hasselblads Fotografiska Aktiebolag

När barnet skall ha namn.

Av HAGB. ISBERG.

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.

(Eftertryck förbjudes).

Man kan näppeligen beträffande våra barns rätt och bästa taga fatt på en fråga av mera allmängiltig art än namnfrågan. Vad skall barnet heta? — Det är ju en av de första frågor som göras inför varje levande fött barn. Det är ju härvid intresset för barnets *förnamn* som träder i förgrunden. Men namnfrågan är ju också en fråga om barnets efternamn. Såväl frågan om barnets förnamn som frågan om barnets efternamn kan ses både från synpunkten barnets rätt och från synpunkten barnets bästa. I denna artikel skola vi emellertid endast se frågan om barnets *förnamn* från de nu nämnda synpunkterna.

Vad barnets rätt i detta stycke beträffar, så är därom inte mycket att säga. Varje barn äger rätt till och skyldighet att bära ett förnamn, och denna barnets rätt är i lagen fastslagen. Det är nämligen föreskrivet, att inom sex veckor efter det barn blivit fött, skall, även om barnet under nämnda tid ej befordras till dop, barnets fader eller moder eller i händelse av deras död eller frånvaro den person, som om barnet har vård, hos pastor i den församling, där barnet vistas, anmäla barnets namn. Här är alltså sagt av vem och inom vilken tid barnets rätt till förnamn skall varda tillgodosedd. Sex veckors betänketid är således i lagen given den eller dem, som ha att bestämma barnets namn, och under så lång tid kan och får sålunda ett barn vara namnlöst, men när barnet är sex veckor gammalt, skall dess rätt till förnamn vara tillgodosedd.

Men barnets förnamn är också en fråga som gäller barnets bästa. Därvid har emellertid lagen — beklagligt nog! — icke några föreskrifter. Från laglig synpunkt föreligger intet hinder att giva barnet vare sig ett eller hundra namn, och det står envar namngivare fritt att giva barnet huru vansinniga namn som helst. Man har också i stor utsträckning begagnat sig av denna frihet ofta utan all hänsyn till barnets bästa.

Det synes vara otaliga synpunkter som äro bestämmande, då namnfrågan skall avgöras. Så beträffande antalet namn. Att ge ett barn endast ett namn synes tydligen numera av mången hart när bliva betrakat såsom symptom till vansinne eller oförlåtlig snålhet. Namn är måhända den enda rikedom man kan ge sitt barn, menar man. Minst tre bör det ju vara och varför inte fler? Det låter ändå något med en hel rad namn. Och så är det ju så många som skola hedras genom att barnet erhåller något av deras namn. Hela släkten får passera revy: far- och morföräldrar, far- och morbröder, fastrar och mostrar allt intill tredje och fjärde släktled uppåt. Det är som vid bjudning till bröllop, man får se till, att ingen blir glömd.

Men det gives ju också andra synpunkter. Modern vill kanske gärna se hjälten eller hjältinnan i den lästa romanen, som var en översättning från franska eller engelska eller mesopotamiska, taga gestalt i barnet, och det kan ju alltid i någon månske genom att giva detta hjältens eller hjältinnans namn. Fadern åter har sina intressen och synpunkter. Han vill t. ex. knyta de stora världshändelserna samman med de stora familjetilldragelserna och namnen erbjuda därvid alltid en möjlighet. Jean (uttalat som vore det svensk stavning!) Alexander Napoleon är då att föredraga framför det enkla enda Johan. Detta sista låter ju så fattigt, banalt, nationellt, medan de förstnämnda namnen klinga så förnämt, storvulet, internationellt.

Låt mig taga några stickprov från kyrkoböckerna i en och annan församling för att med offentliga handlingar bevisa vad här skulle bevisas: hur smaklösheten, okunnigheten, lättsinnet och vansinnet ha fritt spelrum på hela detta område. Vad skall man säga om namn sådan som: Adolfsine, Fritzina, Karlsina, Ellentina, Göstina, Elodina, Teolinda, Valkyrian, Afrodite, Gulldager, Bernera, Laurencha, Birgia, Genette, Wigdis, Ettio, Astrofone (uttalat med tonvikt på näst sista stavelsen!), Lambinda, Glyn, Ensie, Skön Ann-Mari, Ballien, Gifvendonia, Gravilda, Tegnerosa, Ackvind, Conover, Windom, Fontaine, Hudson, Negorro, Trollhainen? Eller vad säges om namn sådana som Farmor, Toddy och Sedig! Under rysk-japanska kriget importerar man de japanska fältherrarnas namn: Togo, Nogi m. fl. Under Dreyfus-processen ger man sin dotter namnet Dreyfusina. En flicka får namnet Yris, därför att yrväder rådde, när barnet föddes. En annan flicka får namnet Allamina "från psalmboken" (alla mina ord och tankar!) En far ger barnet sitt eget öknamn: Kassingen. En annan far sitter och studerar almanackans namn och läser där namnet Nicetas. Han kommer till pastorsexpeditionen och begär namnet Nicketass. En mor vill kalla barnet Sofjet, men barnavårdsmannen lyckas avstyra detta. Andra namn som begärts, men från vilka barnen genom pastors ingripande räddats, äro Amor, Baltica (efter Baltiska utställningen i Malmö) och Bridge. Eller låt oss höra några namnsammanställningar. En flicka bär namnet Adela Dinora, en annan heter Maurilla Signea, en tredje Bonire Alli, en fjärde Fanny Miranda Valdora, en femte Sulanda Vilhelmina Drifusine, en sjätte Milda Mentilia Axelina Oktavia. Ett gossebarn (som ej döptes) inskrevs för åtskilliga år sedan i kyrkoboken med namnen Platus Aristotelus Prins af Marat Ravakol Pallas Kassarino Angeolilo Lusifer Åkesson (detta sista som förnamn). Och märk namnens stavning!

Det som gör hela denna fråga om barns förnamn så ödesdiger är också att de namn, som en gång antecknats i födelseboken, aldrig kunna ändras. Vad som är skrivet det är skrivet. Dock kan vid dop namn ytterligare givas och tagas utöver de i födelseboken en gång redan införda.

— — —

Jag vet inte om läsaren haft ett leende vid läsningen av här nämnda namn, men vad jag vet är att flertalet av dem, som bära eller burit dem, inte en enda gång i sitt liv tänkt på dem eller hört dem med något leende, men väl med bitter grämelse. Och den far eller mor är sannerligen inte att avundas, som har ett barn, som alltid — genom hela livet! — med förargelse tänker på en av de första gåvor — namnet! — som föräldrarna gåvo det eller rättare påtvungo det och från vilken det aldrig i livet kan frigöra sig. Att tillfoga ett barn lidande och därtill utan något som helst dess eget förvållande — det är barbari, ingenting mindre. Och vad skall man säga, när lidandet blir — inte en tillfällig pina, utan ett livslångt lidande, som kanske inte minst gör sig påmint i livets högtidligaste stunder. Det erfordras inte mycken fantasi för att tänka sig in i detta. Det börjar redan när barnet är 4—5 år. Vad heter du, min lilla vän? Och flickan svarar: Milda Mentilia Axelina Oktavia. Och barnet kommer i skolan och lärarinnan frågar: Vad heter du? Och namnen skrivas in, de stå i betygsboken, som följer det genom skolan, det påminnes om dem vid varje lektion, och på skolans fristunder ute på skolgården veta kamraterna att begagna sig av dem. Det löjeväckande namnet är ett ypperligt gissel i den obarmhärtiges hand mot den känsliga barnasjälen, när det gäller hämnd och hån och pina. Och barnet flyr och söker gömma sig undan, men vart det än flyr, följer namnet med det — från sitt namn kan det aldrig fly. Tala inte här om överdrift, ty då känner du inte livet. Och barnet kommer till sin mor och sin far och frågar: "Varför skulle ni ge mig ett sådant namn?" — Men vad far och mor då svara vet jag inte. Och Milda står brud en gång inför Herrans altare. Det hade lyst tre gånger från predikstolen och namnen nämndes då inför allt folket. Och ännu i vigselstunden: "Jag Milda Mentilia Axelina Oktavia tager dig — — —" Och livet är slut. Skall en dödsannons sättas in i tidningen? Skall en gravsten sättas på graven? Vad skall där stå?

Det är nog sant att föräldrar nu för tiden ofta ha allt för litet att säga över sina barn, men beträffande föräldrars rätt och makt att giva sina barn huru många och hurudana namn som helst, torde det väl vara obestridligt, att deras makt är alltför stor. Barnet som skall bära namnet är värnlöst mot okunnigheten, smaklösheten, lättsinnet och vansinnet. Lagen ger intet skydd. Och prästen står ofta i fråga om personligt inflytande maktlös inför dårskapen. Eller är det kanske prästen man vill håna, när t. ex. barnet skall heta Lucifer (eller Lusifer)? Och så slår man *barnet?*

Vad jag närmast ville med dessa rader är att, så långt mina ord nå, draga en lans för barnets rätt och bästa, när det gäller namnet. Vad jag ville är att beträffande barnets namn få föräldrar att taga sunt förnuft och hjärtat till fånga, så att intet barn tillfogas lidande genom att det blir förlöjligat, smädat och förföljt för sitt eget namns skull.

Vägen "en gång" leder till staden "aldrig".

(Spanskt ordspråk).

*

Att hava lidit är såsom att kunna många språk; man har då lätt att förstå alla och göra sig förstådd av alla.

LUNDGRENS THÉER
utvalda från de finaste och förnämsta théplantagerna på Ceylon och i Kina hava en delikat arom samt garanteras rena och oförfalskade.

Damunderkläder
stor sortering
FRIBERG & ANDERSON
Kungsportsplatsen 1. Tel. 7235.

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

Norge.
Norsk kjöbmandsfamilie önsker en dannet dame (helst 21—25 aar) som er villig til at utföre en enepikes arbeide. 2 voksne, 2 barn. Elektrisk matlagning. Närmere upplysninger faaes vid henvendelse, fru Stranne, Övra Husargatan 29II, Göteborg. Telefon 10720

MERKUR-TVÅLEN
är även som badtvål den förnämsta.

A.-B.
Herkules Skodon,
Kungsgatan 45. Telefon 1900.
Rikt urval. Billigaste priser

"Med bästa vilja."

Dessa tre små ord undergräva ofta lyckan i många hem och för många människor.

"Den bästa viljan" är ett bedrägeri, som vi, i saknad av "den goda viljan" begagna oss av.

"Med bästa vilja" var det mig omöjligt hjälpa min gamle vän, som bönföll om räddning från vanära och fattigdom.

"Med bästa vilja" kunde jag inte titta upp till gamla fru Hoffer på hennes födelsedag, hur ivrigt hon än — det visste jag — väntade mig.

Under vår
Sommar-Realisation
bortsäljas även
Lätta Sommartyger
i ylle och bomull,
i alla tänkbara kvalitéer och vävnader
oerhört billigt.
...
SPECIALAFFÄREN FÖR TYGER
TEXTIL MAGASINET A/B
40 KUNGSGATAN 40

NORDISKA INDUSTRI AB
TAPISSERI DETALJ
Ö. Hamng. 31. 1 tr.
N·I·A·B
Siden, boj linne för gardiner.
GÖTEBORG

(Med ensamrätt för Sverige. Eftertryck ej tillåtet).

I Rosenhof.

Roman av **Luise Westkirch.**

Översättning av —e.

33.

Och till och med nu, då han var vredgad, djupt förolämpad av henne, hade Paul dock icke gått likgiltigt förbi hennes smärta, och hans ord om den helgedom, som varje människa måste bevara i sitt innersta hjärta, voro allvarliga och sköna. Så allvarligt kunde icke en i grund fördärvad människa känna. Och den helgedom, som *han* bar i hjärtat, månne det var för svarta Julia? Och ändå, nej! Blott för kvinnorna ansåg han kärleken som deras helgedom.

En augustidag gick för första gången den elektriska vagnen med Paul Wieprandts sammanfällbara perrongdörrar. Lisa for med denna vagn och märkte genast förbättringen. Några av de resande berömde den, och konduktören sade, att det var en uppfinning av en ung montör vid vaggonfabriken därute på andra sidan floden. Uppfinningen visade sig så fördelaktig, att spårvägsbolaget redan umgicks med planen att låta anbringa sådana dörrar på alla sina vagnar.

Lisa spetsade öronen. En montör vid vaggonfabriken? Redan förr, när de umgingos, brukade Paul Wieprandt grubbla på allehanda uppfinningar. Då nämnde någon hans namn, och en strålande glädje flammade upp inom henne, så stark, att hon själv undrade däröver.

Vid ingången till Rosenhof mötte hon den gamle Wieprandt. "Nej, se fröken Lippert", hälsade han, "ni skiner ju. Har det hänt något riktigt roligt?"

"Egentligen har det hänt *er*, fader Wieprandt", svarade hon muntert, "och jag gläder mig endast bredvid. Vet ni väl, att er son är ett brinnande och skinande ljus, en framstående uppfinnare? Jaha, så är det! Gå bara in i staden, herr Wieprandt; titta på den vagnen på linje 3, som har er sons perrongdörrar. Det blir en glädje för er."

"Perrongdörrar?" — Wieprandt blev blek. Månne det var den uppfinningen, som Paul hade velat tala med honom om den där vårkvällen, då styvmodern körde Paul ur huset efter ett fruktansvärt uppträde? Nu hade fabriken köpt modellen och utfört den. Så alldeles dålig kunde den då inte vara.

Han sprang till spårvagnens hållplats, väntade segt, tills den rätta vagnen kom, stod på plattformen och undersökte mekanismen. Nästan ömt strök han med handen över järnstängerna. Sonens verk! Praktiskt, enkelt, snyggt! Bra uttänkt och bra utfört — och hans sons verk! Detta medvetande gav ersättning för många genomsörjda stunder. Det höjde hans självkänsla, som krympt tillsammans under hustruns alltmera omkring sig gripande tyranni. Nu behövde han icke mer att stillatigande tåla hennes ringaktning, behövde icke mer blygas över sitt eget kött och blod. Hans son var *någon!* Och någon som dugde!

Då han kom hem, visste hustrun redan besked. Hela kvarteret tog del i den framgång, som vunnits av en av *deras*. Fru Wieprandt lät lille Hans dansa på sin arm, och drog ned mungiporna till ett syrligt klander, då hon såg mannen. "Kvällsmaten står och väntar på dig, Wieprandt över en halvtimme, om nu potatisen är kall, så är det inte mitt fel."

"Vet du redan —? —"

"Ja, ja bevars, det behöver du inte kasta mig i ansiktet det första du gör. Det ha' de tutat mig i öronen till höger och vänster. Din odåga till pojke gör sig till, och tror han är uppfinnare. Det är hans nyaste vurm."

"Jag har sett hans uppfinning, Frida, har sett hur den arbetar. Och den är bra. Där är inte tu tal om den saken."

Fru Frida lät pojken hoppa så vilt på armen, att den lilla, bleka stackaren började gråta. "Joho, det känner vi till, vet du det, Hanseman, att vad fars äldste gör, det är alltid storartat, härligt. Men vi två vi vet vad vi vet. Vad?"

"Frida, jag säger dig —"

"Och jag säger dig, att jag inte vill höra ett ord", skrek hon rasande. "Jag vill inte ge så mycket som så för din underpojkes galenskaper! Begriper du? Om där hade funnits någonting i den odågan, så hade han väl hjälpt dig och din verkstad på fötterna. Men nej bevars, då var det jag, och det lilla jag hade som fick täppa till revorna. Till det var jag god nog." — Hon började plötsligt snyfta. — "Och knappt har nu den slyngeln hittat på något nytt för att slå blå dunster i ögonen på folk, så heter det genast: Min son! min son! Men jag och min Hans räknas rakt inte mer! Men om jag också bara är en stackars svag kvinna, så låter jag inte trampa på mig! Det säger jag dig, att ifall du skulle ha börjat inbilla dig några dumheter — över *min* tröskel kommer aldrig svarta Julias fästman!"

Men då slog Wieprandt näven i bordet, så att kvinnan skrek till. "Men över *min* kommer han, så snart han kommer med heder, om han vill. Om det inte varit för din fördömda envishet, och din smutsiga girighet, ditt elaka stycke, så hade jag inte dragit handen från min pojke och nekat honom min faderliga hjälp i hans företag. Då hade han i dag varit en burgen man, och jag också! — men nu är det främlingar, som få skumma fettet av det, som hans förstånd och geni skapat. Och det är du, du, som är orsaken till det med din giftiga tunga. Men se, nu är det slut, begriper du?!"

Fru Frida tjöt och bölade som ett djur, och började utösa över mannen det outtömliga ordsvall, med vilket hon annars brukade bedöva sin man och göra den stillsamma människan nästan fullständigt viljelös. Men i dag vände han ryggen både åt henne och den mindre aptitliga kalla maten på bordet.

"Den där festmåltiden kan du själv äta upp, och taffelmusiken undanber jag mig också. Min Pauls hedersdag är en festdag, och den ämnar jag fira."

Och så tog han på sig sin söndagsrock och gick sin väg.

Han kom sent hem, sakta gnolan-

Sänd Eder
TVÄTT
till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46. Göteborg. Tel. 44443
Omsorgsfullt arbete. ∞ Snabb leverans.

Den kvinnliga badgästen: — I fråga om segling är det det allra roligaste att komma i land igen!

A.-Bol. Nya Bikupan
KUNGSGATAN 45 ——— TEL. 5107
Damunderkläder
Barnkläder, Spetsar & broderier, Ritade handarbeten, Näsdukar och Brickdukar
Brudutstyrslar utföras.

Hon har så väl behov av lite sällskap och förströelse, den gamla stackaren, och blir så innerligt glad, när någon ser om henne. Men "med bästa vilja" var det mig omöjligt!

"Med bästa vilja" — hur ofta börja vi ej våra brev med dessa ord, när vi försummat besvara en kär väns eller anförvants skrivelse och nu vilja låta påskina, att vi ej på något sätt kunnat få tillfälle sända den väntande en rad.

"Den bästa viljan" låter hemmet vara otrevligt och dystert, barnen gå smutsiga och trasiga, mannen vänta på maten, som oaptitlig och smaklös serveras på ett föga tilltalande sätt.

"Den bästa viljan" låter steken brännas vid, mjölken koka över och potatisen bli vattnig — med bästa vilja kan man inte rå för det!

Jag har "med bästa vilja" inte kunnat hinna med det — ursäkta sig snickaren och målaren, när det utlovade arbetet inte blir färdigt till den bestämda tiden. Sömmerskan och skräddaren likaså, när kunden står på tröskeln och vill avhämta den sak, som alldeles säkert skulle vara i ordning till den och den dagen.

"Med bästa vilja" är det mig omöjligt spara och hushålla mera än jag gör — påstår husmodern, när mannen förmanar till inskränkning i utgifterna.

"Med bästa vilja" kan jag inte lägga bort att röka, att dricka ett glas öl till maten, att varje kväll ta' min vira och en grogg på Gästis — avgör familjefadern på hustruns blyga uppmaning att lägga bort dessa ovanor.

GARDINER
och
SÄNGÖVERKAST

Vackraste och största urval
Erkänt billigast
hos
A:B. CARL JOHNSSON
2 Kungstorget 2

För Sommaren!
Stort urval av nyinkomna vackra, färgäkta Sommartyger i
Frotté, Musslin, Gabardin, Folard, Voile, Zefyr och **Bomullstyg.** ——— **GOSSKOSTYMTYGER,**
Lahmans Tricotunderkläder för Herrar och Damer. **Underkjolar, Strumpor, Snörliv, Reformliv, Näsdukar, Allmogegardiner, Möbeltyger, Borddukar** vackert urval, äkta färger. **Linneduktyger, Handdukar, Sängtäcken, Filtar. Hvita Väfnader,** bästa fabrikat.
Prima Ylle- och Bomullsgarner.
BERTHA ANDERSON
15 Korsgatan 15

En informator, som fått en högadlig discipel, tillfrågades av en vän vad han tyckte om sin lärjunge.

— Åh, svarade informatorn, det är med honom som med de förnäma palatsen: översta våningen är tom.

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

"Med bästa vilja" låter det, när vi vilja göra det möjliga omöjligt.

Men "den goda viljan" — den förmår nästan göra det omöjliga möjligt!

Vilka män väcka kvinnans beundran?

Vi överlämna till våra läsarinnor att besvara denna ingalunda oviktiga fråga. Om satsen är sann att vägen till framgång går genom kvinnan kan det vara intressant att söka utröna, vilka män som isynnerhet äga förutsättningar för en dylik av kvinnligt inflytande understödd karriär.

Alltså, ärade läsarinnor; vilket är Ert manliga ideal? Är det den allvarlige och inåtvände eller den glade och sorglöse mannen, den energiske och driftige eller den drömmande och obeslutsamme, den djärve och framträdande eller den blyge och tillbakadragne, materialisten, som inriktar alla sina tankar på skapandet av den lysande härden eller idealisten, som nöjer sig med den enkla och idylliska? Föredrar Ni i regel den korrekte etikettsmannen eller den som originell och självständig går sin väg fram, världsmannen eller eustöringen, den intressante eller vardagsmänniskan, den temperamentsfulle, som ställer till dramatiska scener och bråk eller den oförbränneligt godmodige, som lik en orubblig klippa mottar de upprörda svallvågorna från kvinnlighetens hav?

Utkastet till olika manliga typer är härmed givet. Vi överlämna åt våra läsarinnor att så koncentrerat och uppriktigt som möjligt besvara frågan:

— Vilka av ovannämnda egenskaper utmärka ert drömda ideal?

Vid vägen.

Många, som finna livet skärande tungt, söka trösten i, att döden blir det, som skall ge mening åt allt — lyfta slöjan över dunklet.

Vi äro som barn, som snyfta i skymningen. Livets ansikte visar sig för oss stundom så skrämmande, att vi ej förstå dess uttryck. När vi icke se längre än till det, som ligger på ytan, äro vi strax redo att klandra och sucka fram våra "Varför?" Och så döma vi snabbt livet —: det är meningslöst.

Vilhelm Ekelund säger sannare: "Vilket nonsens att tala om livets meningslöshet! Livet är svårt och därför meningsfullt i högsta grad". Ja. Kanske är det en god mening bara det, att man skall söka tvinga vad som i livet möter en, till att i högsta möjliga grad tjäna en till själens växt, renhet och styrka. Vår själ skall vara fylld av strävan till vad bättre är än vad som är. Målet är väl ändå detta: att adla ens lilla liv; svart och ömkeligt kan det vara, men det är vår egen sak att göra det rent och högt. Under den strävan ha vi att lugnt och tryggt vandra vår väg fram. Jorden är människans hem. En gäst, vi här skola mottaga och aldrig förgäves vänta, är Döden. Människorna göra sig större omak för gäster, som äro mindre fordringsfulla än vad han är. De skura sina golv, lägga rena dukar på borden. De kläda sig helgdagsfint, sminka sig och kivas om platsens bästa hårfrisörska. De ha sina skräddare att skära till kostymen efter den sista modejournalen och skohandlarens modernaste skor på fötterna. Comme il faut ut i fingerspetsarna skall det vara, när gästerna komma. Kanske uteblir ändå någon av dem, och det händer, att det blir just den, som skulle berett vårt hus den största äran. Och då kan det kännas som hade vi gjort alla våra anstalter förgäves — då ej den kom, som vi mest hoppats på.

Döden är inte en sådan glömsk gäst. Han kommer alltid till sist ändå. Men han är fordringsfull och det är mening med hans besök. Hur många ha dock ej mäktat forma ut sitt liv så, att döden ej tilläts vara något som skrämde utan blev något som lärde dem leva! Jag kan inte se, att det nödvändigtvis behöver ligga något osunt i en slik livsföring. En sådan uppfattning kan blotta det stora ansvar, som vilar över oss alla.

Så blir då, för mig, frågan om döden och dess mening också frågan om livets vikt och livets mening. Elända och betryckta ropa — ibland ack så tyst! — omkring oss sin bön om, att vår kärlek måste kasta lite ljus in i deras mörka värld, driva undan tomhets- och ansvarskänslan ur deras själar. Och åtminstone för några ögonblick stilla deras hjärtas eviga hunger.

Mot varandra förbryta sig människorna ständigt, ovetande eller med berått mod — och "jag menade bara, att om en människa inte gjort en annan något gott — så har hon handlat illa mot henne . . ." (Gorki).

Blir den djupa innebörden i dessa ord klar för oss, då skola vi ock ur dem få ljus och kraft, som leder vårt handlingssätt in på vägar, där livet ej längre kan bli meningslöst. Dagen blir vår, natten må ock komma, när den skall.

*

Dessa skymningsstunder — ack, huru bitterljuva kunna de ej vara! Det bor vemodigt minne i dem likaväl som trånande längtan. Men ofta kunna de ha det med sig, att de föra oss till oss själva och med sin veka stämning viger vår själ åt stillheten. Hjärtat pockar inte längre hett och oroligt, det slår bara tacksamt och stilla. Det ger kraft att vila i glädjen över att man när allt kommer till allt är rikare än man själv vet av. Ser man tillbaka på vägen, man gått, minnes man, att där stod blommor också bland alla stenar, som sargade ens fötter. Det var inte fult och styggt allt. Det skall ej bli fult och styggt heller allt, som väntar. Se, också till oss vill lyckan träda — men det är nog så, att det mått av tillfredsställelse, detta då skall bereda oss, mycket bestämmes av den anda, i vilken vi förmå mottaga gåvan.

*

Det är ingen tillfällighet att många blevo olyckliga därför att de för tidigt funno — lyckan. Tänka vi det ringaste efter, är det utan tvivel så, att många av livets lyckomöjligheter ligga just i kampen för det, som vi anse vara det enda nödvändiga. I vår egen lilla värld måste vi ha byggt oss ett vitt och strålande tempel, helgat åt Tron. Till det måste vår längtan bana vägarna. Den levande tron är en stor livets gåva, alltid. Att tro — det är att ha fäste i livet, vilket stundom innebär just det krafttillskott, vi behöva för att lyfta vår gärning upp på ett högre plan än vardagens.

*

Visst är vår tid hård, grym. Den luft, vi andas i är tung av tvivel, och rymden full av bruset kring förvirrande frågor. Stjärnorna le så avlägset och gäckande. Dagarnas gåva förefaller att bli trött resignation och så ingenting mer. Man bär på en mardrömsliknande känsla av att vara bestulen. Det är så mycket kärt, som drages i smutsen. Det är så många värden, man trodde på, som rått trampas under fötterna.

En gång sades det: "Salig den, som ej ser, och dock tror." — Bör ej nu den prisas lycklig, som ser och dock tror.

*

Tron kan under vissa omständigheter bli en mäktig utlösare av energi. Av *omvändelser*, vare sig de äro av det ena eller det andra slaget, kan man bl. a. se detta. Och då förstår man också den engelske vetenskapsman, d:r Thomas Hyslop, vilken som läkare har uttalat, att bönen är det bästa medlet mot sömnlöshet. Ty, menar han, att kunna ställa sig i levande förbindelse med Gud har en förunderligt lugnande inverkan på sinne och nerver.

Onekligen har det i detta samband ett visst intresse att erinra sig den definition av "religion", som återfinnes i Strindbergs Svarta fanor: religion — det är kontakt med kraftkällan.

Torsten Cederberg.

När jag är ensam, tycker jag mig hava tusen människors förstånd, och när jag kommer bland folk, är jag dummare än ett barn.

Freidank.

*

Skilsmässan har sin gåta, sin skräck ock för själva anden. Önska ej döden! — Livet är dock fågeln i handen.

E. Aarestrup.

Förlovar
eller
Gifter
Ni Eder, så annonsera det i
GÖTEBORGS
MORGONPOST
Alla Edra vänner, läsa den tidningen.
Läst i varje bildat hem i västra Sverige.

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER!

Skånska Wienerbageriet
Emy Thorin.
ERIK DAHLBERGSGATAN 22
(mitt för Realläroverket)
Allt som hör till ett förstklassigt thebröds- & wienerbageri. Tel. 6077. Billiga priser

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror**
rekommenderas. Tel. 1976.

Giv noga akt
när Ni köper **Anjovis** att den är fullt **mogen** och av **svensk råvara.**
A. Magnusson Bazar Alliance n:o 55
garanterar att Ni får prima vara.
Rökt lax, salt lax, rökt ål, konserver stor sortering.
Smör, ost, ägg, i butik n:o 60.
Tel. **4570** till båda butikerna.

Skönhet och fägring
ha ofta en större makt än rikedom, säger Aristoteles.
Vid ständigt bruk giver den väldoftande YVY-tvålen en frisk och fraich anletsfärg, framkallar ett lätt rosenskimmer i den vita, skära huden och gör densamma elastisk, mjuk, klar och ungdomlig.
Använd därför dagligen YVY-tvål!
Säljes i varje välsorterad affär från Ystad till Haparanda.
Aktiebolaget YVY Fabriken, Ystad.

Representant i Stockholm
för
Kvinnornas Tidning
E. Nordhammars Skriv- & Revisionsbyrå
Rikstelefon 13768.
MALMSKILLNADSGATAN 11, 2 tr.
STOCKHOLM.
Utför: Maskinskrivning av fackliga och vetenskapliga arbeten, protokoll, motioner etc.
Bokföringsarbeten och bokslut, tillfälliga uppdrag såväl som årsackord.
Revisioner, siffergranskningar, deklarationer översättningar.
Mångårig praktik och kvalificerad arbetskraft garantera ett fullgott arbete.
Goda referenser. Moderata arvoden.

BREVLÅDA.

Min egen visa, Ed. Hjärtelaget gott, men formen ej helt oklanderlig. Tack i alla fall!

G—d S—a. Innehållet i ert länge vilande manus har roat granskaren. Men att upptaga den nyligen behandlade frågan än en gång i våra spalter tillåter icke utrymmet.

Adli. Kanske vid tillfälle!

Misströstande. Tänk med Coué: "Varje dag blir det allt bättre och bättre!" Fullkomligheten tillhör icke jorden.

Läsare. Ifrågavarande "märkes" semester, tillbringad på främmande jord, omöjliggör önskad förbindelse till uppgiven adress.

Förargad äldre fru. Vi förstå Er upprördhet. Att omedveten om vad som väntar en inträda i ett förhäxat hus för att på skakande broar, hoppande plankor, rullande tunnor och gnisslande remmar slungas mot höjderna är säkerligen en alltför stark sensation. Men vi kunna tyvärr ingenting göra åt saken. Endast rekommendera mindre lustiga och uppskakande byggnader.

Rien. Signaturen uttalar vår åsikt.

Kunskapstörstande. Det finns en 500 à 600 dylika. Men sänd oss en stenograf och en chäslong för redaktionen att vila på under detta slag av övertidsarbete så tro vi oss i det närmaste kunna räkna upp namnen.

GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Cº
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPL. 2 TEL: 82.00-3095-19939
SKANDINAVIENS STÖRSTA SPECIALAFFÄR I SIN BRANSCH

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
——— Tel. 40781, 45699 ———

Obs.!
NYTT KVARTAL!
Förnya omedelbart prenummerationen!!
Vid prenummerationen erhåller *Ni*
Kvinnornas Tidning
pr post varje söndagsmorgon!
Pris Kr. 3:50 pr halvår, kr. 2:— pr kvartal!
Sveriges Kvinnor! Stödjen Eder egen Tidning!

de och med blanka ögon, så att fru Frida, som hade en säker instinkt, förblev stum och tjurade, och endast vågade viskande beklaga sig för Hanseman.

Hos Lisa brann en oemotståndlig önskan, att uttala sin glädje till Paul. Redan dagen därpå träffade hon honom i Rosenhof och gick honom med raska steg till mötes.

"Mina hjärtligaste lyckönskningar, herr Wieprandt!"

Hon smålog något osäkert. Med skalkaktig blick gled han över husens fönsterrader.

"Utomordentligt vänligt av er, fröken Lippert. Men jag måste göra er uppmärksam på, att om man inte vill vara bekant med en person, så är det mycket oförsiktigt att tilltala honom mitt i Rosenhof."

Hon blev röd. "Jag hoppades, att ni förlåtit mig de dumma orden — efter förra söndagen."

"Ja, hur kan jag veta, om jag icke förra söndagen ökat på mitt syndaregister hos er."

Hon gjorde en avvärjande rörelse. "För fullt så dum borde ni nu verkligen inte hålla mig, hr Wieprandt."

Han betraktade henne närmare. "I alla fall titta nu era ögon helt muntert ut i världen."

"Man har sin lilla stolthet. En vän, som vid första missöde lämnar en i sticket, är väl inte värd någon djup sorg. Men det var inte om mig själv jag ville tala. Vet ni väl, herr Paul, att er far är riktigt stolt över er?"

"Min far?" Någon bitterhet blandade sig i hans förvåning.

"Ja, ja. Han rentav strålade, då jag berättade honom om er uppfinning. Som han gick och stod sprang han genast till spårvagnen."

"Det var *ni,* som talade om det för honom, fröken Lisa?"

"Jag ville gärna göra honom en glädje. Han har inte mycket glädje i livet, er far."

Ett ögonblick sågo de varandra i ögonen i ordlös förståelse. Sedan räckte han henne handen. "Jag tackar er, fröken Lippert."

Med en varm känsla i hjärtat gick han hem, och det hände sig i den veckan, att han varje kväll var tvungen att uträtta något på den vägen, som Lisa kom från affären. Och så mötte han henne händelsevis. Och händelsevis pratade de ett par ord med varandra. Till sitt rum i Pothoffs hus kom han numera endast för att sova. Sina måltider åt han i staden. Han undvek Julia, och var han tillsammans med henne, visade han sig förströdd och retlig. Men hon fattade ingen misstanke. Hon var alltför övertygad om sin egen kvinnliga tjuskraft, om sin makt över varje man, för att det ens skulle kunna falla henne in att tänka på ett avkylande, ett omslag i hans tycke.

På söndagseftermiddagen hann Paul upp Lisa på gatorna inne i staden. Han hade suttit vid sitt fönster och passat på i två timmar, för att se när hon gick. De gingo så ett stycke bredvid varandra, och när det då upptäcktes, att ingendera hade något särskilt för sig, så föreslog Paul en liten utflykt i skogen.

Och nu var det just som i deras skoltid, då de två sprungo tillsammans ut i det fria om söndagarna. Samtalstråden gick aldrig av. Ändlöst mycket hade de att berätta varandra från den långa tiden, de icke umgåtts, hundra små händelser, hundratals erfarenheter från deras strävan och arbete, betraktelser över de högsta och djupaste tingen. De kastade boll med sina tankar som lekande barn, och vardera uppfångade och kastade dem tillbaka i nya och större bågar.

Därvid betraktade Paul med förstulet välbehag hennes vårdade klädedräkt; den tycktes understryka den fläckfria renhet, som låg uttryckt i hennes hela personlighet.

Hennes ögons klara, vakna blick verkade på honom, som ett uppdykande ur en het, dimmig håla upp i solens klara ljus. Han gladdes åt hennes raska, bestämda steg, hennes vårdade språk, säkerheten i hennes uppträdande, som hon lärt av sina förnäma kunder. Och mycket tilltalande var den munterhet som hon utstrålade i den ärliga glädjen över återknytandet av det gamla kamratskapet. I tankarna liknade han hennes väsen vid den friska aftonvinden, som renande och svalkande strök omkring dem från de avmejade fälten.

Ända till Lippertska husets dörr ledsagade han henne. Därefter hade han ingen lust att återvända till staden, utan tänkte han skulle beställa sin kvällsvard nere hos Pothoffs, och sedan tillbringa kvällen på sitt rum med en bok och eftermiddagens minnen. Så gick han ned för trappan till Pothoffs källare.

Just denna eftermiddag hade Sabiner-Lottas tiggarbarn dött.

Den lilla svaga livslågan, som så länge matt flämtat, kunde icke mer, utan slocknade. Hon hade tagit liket tillbaka till Pothoffs, och medan man väntade på att modern skulle komma och hämta det döda barnet, hade man lagt liket på bordet närmast dörren. Orent porslin och tomma sejdlar voro hopade omkring den lilla kroppen. Det gick högljutt till hos Pothoffs i kväll. Den "bedrövade William" firade födelsedag, och då han som "fri" tiggare icke behövde vara girig, som de "anställda", så lät han det gå muntert till. Borden hade man ryckt åt sidan.

(Forts i nästa n:r.)